

Nr. _____ / 03.03.2003

Comunicat de presă

Privind vizita de documentare a Comitetului Helsinki la spitalul penitenciar republican din orașul Bender,
OȘC-29/8

1. Vizita a fost efectuată de o delegație a Comitetului în ziua de vineri, 07.02.2003;
2. Spitalul penitenciar republican este prevăzut pentru 650 locuri și acum se află 434 deținuți, dintre care 111 bolnavi cu forma deschisă a tuberculozei;
3. La momentul efectuării vizitei atât în locurile de detenție cât și în blocul administrative era frig, temperatura în locurile de detenție circa 15 grade și în biroul șefului instituției temperatura de 12-14 grade Celsius;
4. În toate locurile de detenție cu excepția blocului administrativ umiditatea este înaltă-fapt ce se atestă prin mucigai abundent, depuneri masive de apă condensată pe pereții laterali ai clădirilor;
5. Din cauza debransării de la rețeaua orașenească de încălzire focul se face în sobe (improvizate pentru a ameliora cât de cât situația) alimentate cu lemne și cărbuni care, conform afirmațiilor deținuților, nu sunt îndeajuns pentru asigurarea unei temperaturi constante. Ca urmare a variației temperaturii crește depunerea de condensate pe pereți;
6. Conform afirmațiilor deținuților, confirmate de șeful Serviciului Medical dlui Țăranu Vladimir, deși medicamentele sunt asigurate într-o măsură satisfăcătoare (grație organizațiilor „Caritas” și „Crucea Roșie”), efectul tratamentului este scăzut din cauza subalimentării bolnavilor. Mai mult ca atât, mulți deținuți acuză dureri și disfuncții de ficat, drept urmare a tratamentului intensiv al tuberculozei în condiții de insuficiență alimentară, umiditate înaltă și temperaturi scăzute;
7. Lumină artificială este asigurată doar 2 ore pe zi. Aceasta se asigură din contul energiei electrice produse de un generator special, alimentat cu motorină, care este pus în funcție doar 2 ore pe zi pentru a face economie de combustibil și a nu admite ieșirea din funcție a generatorului. Mai mulți deținuți au declarat că sunt gata să achite din cont propriu o parte din combustibilul necesar, pentru a putea îmbunătăți condițiile de tratament a lor și a colegilor lor;
8. Mulți dintre deținuți sunt într-o stare critică a bolii și detenția lor în continuare în această instituție este contraindicată pentru a nu admite efecte fatale;

Autoritățile separatiste în persoana lui Posudnevschii Alexandr Ivanovici, desemnat de Igor Smirnov drept căpetenie a administrației para-statale din Bender, îi sacrifică pe cei 464 deținuți-bolnavi de tuberculoză din Instituția OȘC-29/8 în scopul satisfacerii ambițiilor meschine ale lor.

După cum afirmă toți deținuții și administrația instituției, situația s-a agravat esențial începând cu luna septembrie 2002, când autoritățile separatiste au blocat complet activitatea acestei instituții: este deconectată linia de alimentare cu electricitate, sunt debransate apeductul și rețeaua de aprovizionare cu energie termică. În aceste condiții administrația Instituției OȘC-29/8 a pus în funcție un generator, care funcționează cu motorină, dar care, din considerentele menționate mai sus, nu asigură cu energie electrică decât 2 ore pe zi. Aceasta nici pe departe nu satisface prevederile normelor stabilite pentru Moldova și, cu atât mai mult, standardelor internaționale. În încăperi au fost construite sobe improvizate care se alimentează cu lemne și cărbune. Apă potabilă și cea pentru necesități sanitare, pe parcursul a circa 6 luni se aduce cu cisterne de la Varnița, însă deseori este împiedicată de persoane în uniformă milițienească, care declară că îndeplinesc indicațiile orale ale „capului administrației de stat din Bender”- Posudnevschii Alexandr Ivanovici – exponent al grupărilor criminale care prin violență au uzurpat puterea de stat în raioanele de est ale Moldovei.

Spre exemplu, delegația Comitetului Helsinki a fost martor când cisterna cu apă a fost stopată pentru o perioadă de peste 6 ore (probabil mizând pe speranța că va îngheța) doar din cauza că

certificatul privind calitatea apei era perfectat în limba română, rusă și chiar ucraineană, dar nu era și în limba moldovenească, adică cu grafie chirilică. Milițianul, Melnic Alexandr Sergheevici, care a stopat cisterna cu apă avea asupra sa insigna miliției rutiere și a declarat că îndeplinește indicația orală a șefului său, colonel Smik Valerii Mihai. În discuție cu ultimul am primit aceeași declarație că el îndeplinește indicația orală a lui Posudnevschii Alexandr Ivanovici - capul administrației lui Igor Smirnov în orașul Bender. La rândul său cel cu pricina - Posudnevschii Alexandr Ivanovici s-a eschivat de la întâlnire cu membrii delegației Comitetului Helsinki deși anterior acceptase o asemenea întâlnire.

Misiune permanentă a OSCE în Moldova și țările garante (Federația Rusă și Ucraina) nu-și îndeplinesc sarcinile asumate, ba chiar mai mult, prin admiterea a asemenea cazuri încurajează regimul ne constituțional la agresiune.

Administrația Instituției și deținuții au recunoscut că începând cu anul trecut (când s-au declanșat evenimentele) au avut mai multe întâlniri cu reprezentanții misiunii OSCE în Moldova care doar atestau situația, îi compătimeau și plecau spunându-le că ei (adică misiunea OSCE) nu poate face nimic în asemenea situații.

Concluzii și recomandări:

1. Departamentul Penitenciare să caute posibilități de a asigura alimentarea cu energie electrică și lumină artificială în conformitate cu normele stabilite: fie prin instalarea unui al doilea generator, fie prin reconectare la rețeaua electrică orășănească;
2. Guvernul Republicii Moldova să desemneze o comisie competentă de a examina starea sănătății a deținuților și posibilitatea de grațiere pe motive de sănătate a deținuților care se află în stare gravă;
3. Procuratura Generală a Republicii Moldova să examineze legalitatea și temeinicia acțiunilor organizate de Posudnevschii Alexandr Ivanovici privind blocarea activității instituției nominalizate, care a condus la grave suferințe pentru deținuți și au provocat mari prejudicii materiale statului;
4. Misiunea OSCE și țările garante Federația Rusă și Ucraina să aprecieze comportamentul autorităților de la Bender cerându-le să respecte Acordul Moldo-Rus din 21 iulie 1992, și alte documente și angajamente semnate ulterior cu participarea și garanția acestora.

Difuzat pentru mass-media în cadrul conferinței de presă
Din data de 11 februarie 2003.